

hvad han fremsførte, var der adskilligt, der var mig nøje bekendt fra Folketinget, ikke blot Lanterne, men næsten ogsaa Ordene, saa at det ærede Medlem er dog vist villig til at lægge nogen Vægt paa Folketingets Behandling, og det antager jeg, at det ærede Ting i det hele vil gøre. Det kommer selvfølgelig an paa, hvorledes Behandlingen har været i det andet Ting, og om det Resultat, der er fremkommet deraf, er et saadant, at man i det hele kan slutte sig dertil. Dertil har man jo i alt væsentligt været villig her. Da jeg nævnte det ærede Medlem, der brugte ret haarde Udtryk, i. Eks. at det offentlige Fattigvæsen var en Forbandelse, maa jeg dog sige til det ærede Medlem, at man kan jo godt bruge et saadant Udtryk, men for mange Mennesker har det offentlige Fattigvæsen dog vistnok været nærmest det modsatte af en Forbandelse, idet det har sat dem i Stand til paa en hæderlig Maade at subsistere, og hvad de skulde være blevne til, hvis man ikke havde det offentlige Fattigvæsen, det gad jeg vide, og det skulde det ærede Medlem have fortalt os, naar han vil bruge saa stærkt et Udtryk om det offentlige Fattigvæsen. — Det ærede Medlem bemærkede, at Lovforslaget var ingenlunde systematisk eller udtømmende, idet det havde Henvisning til 12 andre Lovsteder. Ja, det er en Selvfølge. Jeg haaber, at Forslaget er nogenlunde fuldstændigt for de Bestemmelser, Vedkommende, der vedrøre det egentlige Fattigvæsen; men naar der er et helt Kapitel i Lovforslaget, der i det væsentlige omhandler familieretlige Bestemmelser, følger det af sig selv, at man kun optager dem, for saa vidt de vedrøre Fattigvæsenet, og med Hensyn til, hvad der i øvrigt vedrører denne store Materie, henvises til andre Love. Det er umuligt at forlange, at en Lov fuldstændig skal optage alle saadanne Bestemmelser uden Henvisning til andre Love; den Opgave lader sig ikke løse. — Endnu har jeg kun een Bemærkning til det ærede Medlem, som ogsaa gælder flere Talere, der have anset over, at der skal oprettes Tvangsarbejdsanstalter i hvert Amt. Det staar der ikke i Lovforslaget. Der staar: „Senest inden 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden skal der til Brug for hver Amtsraadsreds og de i Forbindelse med samme staaende Købstæder findes anvist en bekvemt liggende Tvangsarbejdsanstalt osv.“ og jeg giver et æret Medlem Ret, som fremhævede, at det er paalagt Amtene og ikke Byerne at tilvejebringe dem; der er altsaa ogsaa her noget, der kommer Byerne til Gode. Der staar i samme Paragraf, at for saa vidt der ikke forefindes en saadan

Anstalt, afholdes Omkostningerne ved dens Tilvejebringelse og Drift af vedkommende Amtskommune eller efter Omstændighederne af flere Amtskommuner i Forening. Det staar altsaa tydelig og klart, at Forbringen er ikke stillet, som det ærede Medlem og flere ere gaaede ud fra. — Jeg skal med det samme omtale et Spørgsmaal, der blev rejst af det ærede Medlem fra Bornholm, der i øvrigt erkendte, at det er en anden Minister, der har Afgørelsen af dette Spørgsmaal. Jeg kan derom ikke sige andet, end at der ganske vist maa være en Indretning, som fyldestgør Bestemmelsen i § 33. Hvorvidt man kan henvise Bornholm til som hidtil at søge Forbindelse med Sjælland, kan jeg ikke sige noget bestemt om, men at ingen i Administrationen vil være saa uforstandig at foranledige meget store Udgifter paa Bornholm til ingen Nytte, er en Selvfølge, og kan der ikke findes en anden Vej, saa er det vel rimeligt, at man, som det forekom mig, at det ærede Medlem slog paa, søgte at forene denne Anstalt med en anden Anstalt. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem behøver at frygte, at man skulde til ingen som helst Nytte stille noget Krav til Bornholm. — Det ærede 1ste Medlem for 9de Kredts (Mourier-Petersen) var ikke fornøjet med Lovforslaget i det hele. Han erkendte nok, at det hvilede paa et humant Grundlag, og var for saa vidt tilfreds, men fandt, at adskillige Bestemmelser, blandt andet Hjemsendelsesbestemmelserne, ikke vare fyldestgørende. Jeg kan i denne Henseende henholde mig til, hvad jeg i Gaar udtalte om § 51, og jeg tror, at naar man ser rigtig paa Forholdene, vil man finde, særlig overfor Byerne, at det ikke lader sig ordne anderledes. Jeg erkender, at Forfølgelsen i Byerne i det hele er human; i Virkeligheden hjemsender man ikke Folk fra Byerne, med mindre de ere bleve faste Fattiglemmer, og det er netop, hvad der kræves i Paragraffen, om det end er udtrykt paa en noget anden Maade end tidligere. Paa den anden Side tror jeg, at Landkommunerne ville være mere tilbøjelige til at forlange Hjemsendelse, fordi Udgifterne fordeles pro rata paa By og Land, medens man hidtil kun har været pligtig til at refundere 16 Skilling for Hovedpersoner og 8 Skilling for Biversoner. Det vil jo vise sig, hvorledes disse Bestemmelser komme til at virke, men jeg erkender ikke, som den ærede 2den Landstingsmand for 9de Kredts (Stilling) sagde, at man her er gaaet eller med Vilje har villet gaa Købstæderne for nær med disse Bestemmelser, det har ikke været Tilfældet, og jeg tror heller ikke, at det vil blive opfattet saaledes. At der i Manders